

CATALUNYA SOCIAL

Organ d'ACCIO POPULAR

Any XII. Número 639

Un any, 12 ptes. — Núm. solt, 25 cts.

11 novembre 1933

Redacció: Carrer del Pi, 12, primer
Telèfon 21160 - BARCELONA

PUBLICACIÓ
SETMANAL

Administració: Duran i Bas, 11
Telèfon 17605 - BARCELONA

Vagues, coaccions i violències

Amb aquests tres mots podria caracteritzar-se el moment social en què ens trobem. Les vagues esclaten arreu i amb qualsevol pretext, cercat expressament per a produir un moviment de violència. Els atemptats s'han reproduït després d'un període curt de relativa calma. Les coaccions als obrers que volen complir el seu deure són el nostre pa de cada dia, i pa ben amarg, per cert!

Què passa ací? ¿A què obeeix aquest esclat de força brutal? Hi ha qui diu que es tracta de moviments connectats amb les eleccions properes. Hi ha qui, no dient tant, refereix aquest estat de coses a una manca de principi d'autoritat. El cert és que la misèria va creixent cada dia, el treball escasseja i escassejarà encara més per aquest camí, i el malestar i la inseguretat són generals a casa nostra. ¿És això el que volen els elements anarco-sindicalistes per a preparar els camins de la seva revolució social? És, al contrari, no pas un moviment d'amplada, sinó la manera de viure d'uns quants desastrats que per poques pessetes posen la seva pistola al servei de determinades organitzacions sense ànima i sense consciència.

Hi ha opinions per a tots els gustos. Però és ben cert que això no pot seguir així ni per un dia més, car aquest estat de coses ens portarà tota mena de mals i de desastres, com passa sempre que falla el principi d'autoritat.

El Governador General de Catalunya va arribar al càrrec ple de zel per a mantenir el principi d'autoritat i per a fer complir la llei a tothom. Els seus primers passos no foren pas desencertats. Té a la mà la llei de vagabunds que li permet una actuació amplíssima fins i tot dins la normalitat constitucional. ¿Com és, doncs, que ha retornat ara amb més braó que mai l'estat de violència i de coacció sindicalista que hom ja podia creure pel camí de la desfeta?

No dubtem de la bona voluntat de les autoritats a perseguir els assassins i a separar del si de la societat aquesta gent inadaptada, antihumana, que assassinen pels carrers. Però cal que no ens fem il·lusions mentre els mitjans emprats en la seva persecució no siguin més que els que fins ara veiem usats. ¿Qui dubta a hores d'ara, després de tants

anys d'experiència, que hi ha determinades organitzacions fautores d'aquest estat de coses, absolutament delictiu? Doncs bé; aquestes organitzacions resten intactes, amb les seves portes obertes, publicant periòdics que a diari són denunciats pel Fiscal, provocant conflictes de tota mena i sempre per les vies foranes a la llei; i, el que és més greu, sense complir per a res la llei d'associacions professionals de 8 d'abril de l'any passat. Si les organitzacions esmentades poden així seguir al marge de la llei ¿que té de particular que els seus actes delictius es produeixin i que la seva acció es deixi sentir amb punxada més dolorosa cada dia dins del nostre món social?

La persecució pel carrer és cosa poc menys que inútil; les coaccions als obrers és quasi impossible d'evitar-les, ja que l'autoritat no disposa de mitjans adequats. Però és fàcil trobar les associacions fora de la llei, i clausurar-les. ¿És que hi ha cap país del món que en nom de la llibertat toleri que algú visqui fora de la llei, com ací es tolera?

Mentre no anem a la soca, és inútil tallar les rames. L'arbre anirà rebrotant continuament i cada dia tindrà més tràgiques floracions, ja que cada dia és més gosada la seva actuació. Només cal llegir diaris sindicalistes per a veure on ha arribat aquesta secta antisocial en la seva gosadia, car el llenguatge emprat per ells ho diu a bastament.

Mentrestant, conflictes d'electricitat, de pellaïres, de productes químics en perspectiva, de minaires de Sùria, de dependents del comerç al major, de tramviaris, de tot el ram de transports segons s'anuncia, etcètera. Seria una llista inacabable. I pensem que algun d'aquests rams té bases aprovades fa quatre dies i que d'altres les tenen de fa alguns mesos. ¿Quina raó hi pot haver, doncs, fora de la raó de revolució social, per a produir el present estat de violència? I ¿quin govern pot permetre que als seus ulls s'estigui proclamant i preparant cada dia un programa de desfeta social?

La força d'aquesta gent que viu fora de la llei és ben discutible; els set anys de silenci durant la Dictadura ho demostraren a bastament. Llavors ¿caldrà convenir que la seva força resideix únicament en la feblesa de l'autoritat?

La tragèdia d'En Jordiet

PER JORDI ARNAU

III I ACABAMENT

Als primers temps que en Jordiet havia fet la mutació transcendental de què hem parlat, s'havia posat encarcerat de cos, alt de front, desdenyós de fessomia. Talment semblava que volia copiar en la seva persona el superhome de Nietzsche, tal com se'l figurava. A poc a poc se li va esmortuir la mirada, se li van enfonsar les galtes i fins la carcanada li va començar a dibuixar una corba de decrepitud. Es veu que vivia de pressa i els tres anys passats se li havien tornat vint.

I l'ànima? Les transmudacions del cos n'eren com un reflex. De bell antuvi es va tornar agressiu contra tothom. Els que no pensaven com ell li eren enemics declarats. Els que estaven contaminats de les seves idees li eren insuportables per la seva buidor i fatuitat. No els hauria volgut ni per deixebles. Era ell sol que havia trobat el punt alt de l'elevació humana. Les seves passions íntimes ell se les sabia; però la seva passió més visible era l'ira, contra els uns per supersticiosos, contra els altres per imbècils. Més enllà es va tornar taciturn i la tristesa va començar a corsecar-lo. La visita que en un moment impulsiu d'agressivitat havia fet al Pare Darnius va assenyalar la separació entre un estat i altre. En el món es trobava sol i únic i incomprès i aquesta soledat li causava com una impressió d'horror i alguna vegada es preguntava per què havia estat posat en un món que per cap concepte no era el seu món. I es feia el propòsit de meditar algun dia sobre aquesta qüestió que els seus filòsofs no li resolien en cap dels seus capítols, ni ell se sabia resoldre raonablement amb els seus principis. Se li feia cada dia evident que la seva filosofia no era la filosofia de la naturalesa humana, i no trobava altra sortida a aquesta consideració que la veritat no era feta per l'home sinó per al superhome, que la comunitat humana necessitava il·lusions falses que la fessin viure, principis falsos dels qual poder treure normes, encara que equivocades, de viure; ell, però, s'havia situat en la regió de la veritat i trobava aquesta veritat inadaptada a l'home. La regió de la veritat no era, com havia sentit dir, una regió serena, sinó una regió tempestuosa en la qual ell navegava sense norma, sense fre, sense timó. "L'home normal (es deia ell) segueix una ruta que es pensa que porta a algun port i no porta enlloc. L'home elevat per sobre de la categoria humana és arrossegat per un cicló que el desfà i el tritura i el torna al no-res. Per a tots dos la vida és dolorosa i inútil, certament més poc dolorosa per al primer que en les seves il·lusions troba algun consol; per al superhome la vida no té cap més caire que el caire tràgic. No hi ha en el món sinó tragèdies; les tragèdies, però, de l'home superior són crues, sense atenuants." En arribar ací en les seves meditacions, com si hagués trobat un raig de llum, se li ocorregué una altra idea: "Ben mirat, aquestes tragèdies poden tenir un punt dolç i és el final que jo tinc a la meua mà." I va clamar mentalment: "Werther! Werther!"

Llavors va obrir el calaix de l'escriptori. Es va

quedar parat que el revòlver no hi fos; no hi havia sinó aquells paquets lligats amb cordills que feia anys que no havia deslligat. I va monologar així:

—Casualitat! Ara faig memòria que ahir vespre em vaig emportar l'arma i que a la matinada quan m'he acotxat al llit l'he deixat al calaix de la taula... I aquests paquets de cartes! Jo mateix les vaig ordenar per dates, les meves i les respostes de la mare, tot un diàleg sencer per correspondència, de quan m'estava al col·legi. Bah! Abans de la meua destrucció... Sí; això és cosa decidida i serenament pensada i ben lògica, posades les premisses de la meua filosofia... Deia que, abans de posar un punt a la vida que se'm fa insuportable, em puc permetre una hora de placidesa amb aquests records... després estaré més convençut de no obrar sota una impressió d'ofuscació... A veure.

En Jordiet deslliga un paquet i es posa a llegir i simultàniament amb la lectura continua monologant.

—Són de l'any 1918, l'any de la primera Comunió. Ara podré assaborir ben bé tota la meua elevació de llavors fins ara.

"Mare estimada: No tinc calma per esperar el dissabte. Li he de dar una gran alegria com la que jo tinc. El mes de desembre, el dia de la Puríssima, faré la primera Comunió. Tenia por que em deixarien per l'any vinent, però Jesús m'ha escoltat. Estic de content que més no pot ser. ¿Oi que vostè també?"

"Fill meu: Ara entendràs que les grans alegries només ens les pot donar el tracte amb Jesús. El dia que esperes és un gran dia; prepara't devotament i fervorosament i encomana a Déu la teua mare."

"Mare estimada: Vostè ja veurà que no sé parlar de cap altra cosa que de la meua primera Comunió. Em sento tot regirat. Quan estudio ho faig tant com puc pensant que Jesús m'ho demana com una preparació; si no fos així no podria estudiar."

"Mare estimada: El dia de la meua primera Comunió vostè no pot faltar-hi. Sí, vostè vindrà i així la meua alegria serà completa. No crec que el bon Jesús s'enfadi que jo reclami la presència de la mare. És que vostè i jo en aquell dia hem de pregar pel pare, que Déu se'ns va emportar."

"Fill meu: ... Estima Jesús abans que tot i en Ell i per Ell també pots estimar els pares. Jo no faltaré i vindrà també la teua germaneta, que farà la primera Comunió l'any vinent. Espero que podré rebre Nostre Senyor anant amb tu, perquè les nostres pregàries pel teu pare pugin juntes a la presència de Déu."

"Mare estimada: Demà acabem els exercicis de preparació per a la primera Comunió, que serà demà passat; però no em sé estar d'escriure-li encara que l'hagi de veure d'ací a dos dies. I és perquè tinc una cosa per dir-li i per demanar-li. Cada dia d'aquests m'he recordat de les vegades que he disgustat els pares. De vegades he estat ben dolent i per això li demano que vostè em perdoni i espero que el pare em perdonarà des del cel, com sé de cert que em perdonarà Jesús, que encara és més bo que tothom..."

Ací Jordiet va parar de llegir i amb el cap cot i la boca somrient va estar una estona evocant les emocions del dia de la Puríssima en què va fer la seva primera Comunió. Vivia quinze anys enrera, ben lluny del món actual. Quan es va retornar es va trobar amb els ulls negats i se'ls va eixugar, i sense reflexionar, com qui obeeix un impuls ben espontani, es va alçar, va sortir de l'estudi, es va acostar a la seva mare que cosia al menjador, es va inclinar a ella i li va estampar un petó al front. La mare, que havia vist venir el bes del seu fill, encara va tenir temps de passar-li els braços pel coll i correspondre-li amb un bes llarg.

L'escena va ésser muda. Jordiet es va desfer dels braços de la seva mare i se'n va tornar a l'estudi. Va fer un esforç per dominar l'emoció. Va tornar a relligar les cartes i altra vegada es va posar a monologar:

"Un moment sentimental... i alguna cosa més. He complert un deure amb la mare. Jo puc tenir les filosofies que em doni la gana, però no tinc dret a matar la mare amb la meua fredor... Ara veieu quines coses em feien feliç ara fa quinze anys. Aquelles il·lusions em daven vida i la filosofia d'ara em porta a la mort. M'espera el revòlver a la tauleta de nit. Això és ben especial: la mentida vivifica i la veritat mata. ¿I no podria ser que jo capgirés les coses? ¿Com he vingut a la meua actual conclusió que he de morir, que m'he de matar? Se m'ha fos tota il·lusió... més ben dit, se m'ha fos tot ideal i la vida se m'ha fet insuportable. Jo ho deia d'una altra manera. He arribat a superhome i el món dels homes no és el meu món. He tret Déu del mapa i m'he trobat que no quedava res. ¿Si fos possible que jo tornés a creure! Pensar-ho em fa riure. Ara, que el que això em faci riure no vol dir que sigui una cosa impossible, ni una cosa impertinent..." I va registrar en la seva memòria aquelles paraules: *Dixit insipiens in corde suo, non est Deus* i es va recordar del Pare Darnius.

A l'hora de sopar, a taula no es va dir un sol mot. Jordiet no sabia parlar. La mare no gosava; tenia por de no encertar la paraula. Després la mare va començar el rosari com de costum. Jordiet, assegut a l'estudi, en un estat gairebé inconscient, de tant en tant responia, com per instint, alguna de les avermuries. Quan fou acabat, Jordiet va sortir de l'estudi i va fer l'amistat a la mare.

— Surts, fill meu?

— No, mare. Me'n vaig a dormir. Tinc mal de cap.

No deia cap mentida. Anà per ficar-se al llit. Abans d'apagar el llum va mirar el calaix de la tauleta. El revòlver no hi era. La mare l'hi havia vist i l'havia amagat. El seu fill passava una crisi que ella no comprenia, però l'amor maternal no podia sofrir que el seu Jordiet dormís a una colzada de distància d'un revòlver.

L'endemà, a les deu, en Jordiet trucava a la cella del Pare Darnius.

— Jordi! t'esperava; però no tan aviat. ¿Hi ha novetat?

— Necessito mitja hora de conversa amb vostè. Me la pot concedir?

— Una i tot.

— Digui'm, pare; un que ha perdut la fe i la vol trobar, què ha de fer?

— Confessar-se.

— Això suposa la fe i el que no la té no pot confessar-se.

— Quan està núvol, s'ha apagat el sol?

— Certament que no.

— Els núvols de la consciència tapen el sol de la fe, però el sol hi és.

— És que jo li adduiré tot un rengle d'arguments que m'han portat a creure que no hi ha Déu, ni moral, ni res del que em diu la fe catòlica.

— Són els núvols.

— Com es desfan?

— Confessant-se.

— Ben mirat, tinc confiança en vostè i no tinc inconvenient a portar-me ací com a còl metge o a còl advocat. Però això no serà per mi cap sagrament.

— Això Déu ho sap.

El Pare Darnius es va posar l'estola i es va asseure al costat d'un reclinatori on hi havia agenollat en Jordiet.

I va començar l'exposició d'una història i de mica en mica la història es va convertir en un procés judicial i una acusació. L'acusador era el mateix culpable. I va acabar demanant perdó.

— Ara, fill, parlarem del que vulguis. A veure tots aquells arguments, totes aquelles dificultats, tots aquells núvols.

— Tot s'ha esvaït, pare; no me'n queda ni rastre.

— Per les boires de l'ànima no hi ha millor vent que una bona confessió.

REBUDES NOVETATS

Balsells

SASTRE

Pl. Urquinaona, 4
Tel. 24954

BIOSER FORTIFICA

Visca el treball!

PER R. RUCABADO

Aquest crit, tan català, tan de la terra, que ha fet vibrar l'esperit de la nostra gent i de la nostra raça en ésser exclamat, una nit històrica, contraposat al joc i a la ganduleria, crit de virtut i d'honradesa, és ara ofegat pel ronc de la demència que va prenent peu en l'estament fins ara patriòtic i sà dels dependents de comerç catalans, pel crit: — *Visca la vaga!* El treball ho és tot, virtut, pa i dignitat per a l'individu, sosteniment de les famílies i les llars, vida i prosperitat de les indústries i els oficis, i, per tant, dels obrers i els dependents, riquesa i plenitud per a la pàtria. Totes aquestes valors estan avui en crisi i en derrota, i l'esgarip que és síntesi de la negació de totes aquelles coses que el treball sosté i afirma, que és senyal de revolta, crit de destrucció, agressió i amenaça, omple l'espai: — *La vaga!* Aquesta paraula, curta i terrible, vol dir la guerra a cada ofici. La guerra, tal com sona! Perquè quan es declara la vaga a un ofici, a una indústria, vol dir que es declara la guerra civil dins d'aquella indústria o d'aquell ofici, i no la guerra que els socialistes i els sindicalistes diuen i en teoria proclamen: la lluita de classes, guerra civil dintre d'una mateixa classe, dintre de la classe més pobre i més feble. I tant com més dissortat i miser vulguin pintar l'estat de la classe obrera, tant més criminal resulta promoure i fomentar vagues, perquè a les necessitats i sofriments dels obrers s'afegeix la pertorbació i les tortures morals i materials que la vaga acarrila d'una manera inseparable. Aquests sofriments que la vaga afegeix sobre les espatlles obreres, els engendra la divisió fatal que la declaració de vaga produeix des del primer dia entre els obrers de l'ofici o ram partidaris i no partidaris de la vaga. Divisió que és natural i humaníssima, perquè ningú no renuncia fàcilment al jornal, al sou, a la col·locació, al pa de casa. I entre els qui s'ho juguen tot en l'aventura de la vaga, jornal i pa de casa, i els qui no són ni poden ésser amatents a jugar-se aquests béns preciosíssims que posseeixen: treball, jornal, pa segur (ja vàrem refutar un dia l'infame argument de la retòrica revolucionària segons el qual l'obrer *no té res per perdre*) esclata un conflicte molt més agut, molt més tràgic que el conflicte professional entre tots ells i els patrons.

Guerra és la vaga, guerra amb morts i ferits i presoners, guerra amb sang i violències i dol. La vaga de dependents del comerç que estava anunciada per avui, dilluns, 6 de novembre i que gràcies a Déu, ha estat ajornada, i faci Déu que avorti, feia compartir al qui això escriu el sentiment de profunda temença i tremolor que la quasi totalitat dels dependents sentien amb intensitat creixent en acostar-se la data assenyalada, sensació que ha donat lloc a la correlativa d'al·leujament i respir en veure que la vaga no es feia, en saludar la joia de la pau i del treball. Ah, sociòlegs, si baixéssiu de les càtedres i visquéssiu la vida del treballador, no a estones, no fent d'obrer algunes setmanes o alguns mesos només, com alguns professors, sinó *tota la vida*, inscrivint tota la vostra vida a dins de les jornades d'un despatx o d'una fàbrica! Que diferent veuríeu la vida obrera i que distinta del vostre habitual llenguatge. ¡Com veuríeu que ço

que la immensa part dels treballadors volen i enyoren és la pau i el treball, i no pas la lluita i la vaga, en la qual somnien sols els temperament contaminats per la febre mental de les doctrines de revolució! Els vostres llibres diuen que el sindicat defensa els obrers i que la vaga és un dret. ¿Per què, doncs, la realitat ensenya que són molts i moltíssims, i els més, els obrers (almenys jo, per l'estament de dependents en el qual visc us en responc) que parlen del sindicat amb recel, amb temença, amb terror invencible, i que lluny d'entusiasmar-se per la vaga i esperar-la amb el delit de la lliberació, la veuen acostar-se amb espant comparable amb la guerra, i l'han vista allunyar-se, ni que sigui per dies, amb respir del fons del cor? — “Vostè no és obrer”, deia jo un dia a un catedràtic que em sostenia el dret de vaga, mestre i amic meu estimadíssim, però de qui em separa aquest punt. “Si vostè fos obrer, no parlaria així.” — Cal ésser obrer *cent per cent* com ara diuen, per apreciar el terrible trasbals i els horrors del fer vaga, que no poden comparar-se sinó amb les angoixes i sofriments de la guerra, amb l'aditament de la crueltat i les tortures morals característiques de les guerres civils, que com se sap són molt més cruels moralment, de més refinada malícia i sofriment d'esperit que les guerres internacionals, encara que l'estrall físic i material d'aquestes sigui més gros.

Per això jo protesto davant de Déu, davant de tot el poble i de la pàtria, davant del món i de tots els germans de fe i de moral cristiana, davant dels polítics i dels sociòlegs, davant de totes les autoritats morals i socials, jo protesto d'aquesta dura i terrible tragèdia creada als obrers per la pràctica de l'anomenat “dret de vaga”, que és el dret despòtic i odiós d'alguns obrers — i encara ho fossin d'obrer — a fer-se amos i disposar del treball, del pa i de la vida — a disposar de les vides de tots els companys de l'ofici en el qual la vaga es planteja. Des del moment que la vaga es declara, i sovint ja en començar-se a preparar, en iniciar-se les reunions i la sindicació (el cas actual de la vaga de tramviaris en gestació n'és un esgarriós exemple: dos obrers han caigut ja morts assassinats) tots els obrers tenen la vida a l'encant i han de treballar amb l'ai! al cos i l'amenaça a dins, i les famílies en veure'ls sortir cada matí de casa no saben si tornaran vius el vespre. Aquell qui vol treballar perquè *obligació* hi té, obligació religiosa i moral de treballar, per a guanyar el pa d'ell i dels fills, perquè té necessitat de sostenir la seva llar, perquè el treball és llei de la vida, i en l'esperit del qual si bé hi pesa la sensació de les millores que desitja o de les injustícies que contempla, molt més pesa dins ell el deure personal primordial, indeclinable, d'afanyar el seu pa per ell i per la fillada, aquell home està condemnat a mort, a mort violenta. Tantes vegades com *cada dia* en els diaris llegiu el mot *vaga*, vaga de tal ofici, penseu que tots els obrers d'aquell ofici viuen sota amenaça, i amenaça greu, amenaça de mort. ¡I mireu si n'hi ha d'oficis, i mireu si se'n fan de vagues, i mireu si en fa de temps que aquests horrors duren! I que un estat de coses així sigui aprovat com cosa natural pels sociòlegs, encastellats en la normalitat jurídica d'un “dret” l'exercici del qual tantíssims horrors causa, i sigui contemplat amb indiferència olímpica pels polítics i els governants, que no semblen donar a les víctimes de les vagues, que són

víctimes de malícia i odi i crim i violència, més importància que els accidents naturals de la circulació de vehicles! ¿És que no ni ha ni hi pot haver altra manera de defensar els obrers els seus drets i d'obtenir millors, que fent guerra, posant-se en perill de mort tots els de cada ofici, i armant-se uns quants d'ells amb armes homicides i amenaçar amb elles els camarades, fent que el cens de cada ofici es divideixi des del bell punt de començar la vaga en dues seccions tràgiques: la dels amenaçats i la dels que amenacen? Si això és dret i és justícia, si això és una *conquesta social*, si el "dret de vaga" és una *conquesta obrera*, ¡tristíssima conquesta i tristíssim dret i tristíssima justícia serà aquesta! Jo en dic pas conquesta obrera, sinó barbàrie a costa dels obrers, barbàrie sagnant, inhumana, barbàrie homicida i obre-ricida; la barbàrie més barbàrie de totes, la barbàrie exercida contra els obrers i els pobres, contra els obrers pacífics, contra els treballadors humils, contra els predilectes de Crist.

L'amic Manuel Brunet en un recent i patètic article (1), eixit el dia dels morts, recorda els "morts socials" d'aquest any (aquí els hem recordat tantes vegades i en tants aniversaris) i diu que cap altre l'ha commogut tant com aquell pobre nen dissortat, Josep Maria Salvador Mac-Pherson, a qui una bala estavellà el cap, la vigília de Corpus, en un tiroteig entre la guàrdia d'assalt i els sindicalistes. Es queixa amb gran raó de la indiferència i maselleria de la gent davant tantíssim crim. Però jo hi afegeixo una cosa que a mi, més que el cas i tants cassos de víctimes innocents casuals i indirectes com la del pobre noiet, em commou i fins al fons de l'ànima em trasbalsa, i d'aquí estant crido a Manuel Brunet perquè m'ajudi. El que em subleva i m'indigna, el que amargueja i entristeix la meua vida, més encara que el risc personal que *com a treballador* passo, és que els criminals assassins, els salvatges pistolers que maten pobres obrers que treballen, així que ha passat el moment de consternació pel crim, *sembla encara que tinguin raó*. Perquè des dels polítics més alts fins als sociòlegs més adotzenats tots empenen i repeteixen com un mot d'ordre unes fórmules que són *les mateixes fórmules* dels assassins. "L'obrer s'ha de sindicar". "L'obrer, per a defensar els seus drets no té més arma que la vaga". "L'obrer que no vol secundar la vaga, que no es vol sindicar, és traïdor a la classe obrera." Aquestes mateixes fórmules, aquestes mateixes frases les diuen, les practiquen, les fan executives els pistolers criminals i salvatges. De manera que mentre a les esferes intel·lectuals, sociològiques i polítiques no es revisin aquelles fórmules podreu dir als pistolers que són barbres, inhumans i monstres sanguinaris, però ells us podran respondre que no fan més que portar a la pràctica el compliment dels deures i l'exercici dels drets que els polítics i els sociòlegs atorguen. Molt més, moltíssim més que el fet casual d'una víctima innocent m'apassiona el fet que l'obrer que treballa, a qui anomenen per injuriar-lo i preparar l'atemptat: "esquirol", no sigui també declarat pels polítics i pels sociòlegs innocent, com és en realitat, tan innocent com la pobra criatura víctima d'una bala perduda. Perquè mentre polítics i sociòlegs no superin les fórmules que donen intenció sindical als pistolers, aquests es creuran amb raó per a cometre els crims, i llur iniquitat tindrà als seus propis ulls un pretext de justícia. I els crims, els horro-

rosos crims, els assassinats d'obrers s'aniran reproduint sense parar, com font de sang que no s'estronca.

Ai! Per accent desesperat i tràgic que posi jo en aquestes lletres no podré mai donar una nota exagerada, una nota que resulti més estrident que la realitat mateixa. La realitat supera i ultrapassa totes les estridències. ¿No heu vist, després de l'assassinat del pobre tramviari Joaquim Segura, mort a cops de punxó el dia 4 de setembre, per "dissident" del Sindicat de Transports (2), l'altre barbre assassinat d'un cobrador de la Companyia de Tramvies, Aureli Voces, vil·lissimament agredit en ple treball, a dalt mateix del cotxe, fet caure mort a trets, la matinada del 31 d'octubre? Heus ací el "diagnòstic sindical" d'aquesta mort: "És creença general de la policia — diu un diari que relata el fet — que ha estat per atemoritzar els empleats, ja que tenint en porta l'anunci d'una vaga per les noves bases presentades, volen atemoritzar el personal que pugui ésser addicte a la Companyia, puix que l'interfecte era un dels més addictes i mai no havia secundat cap atur." Era un obrer addicte, no havia secundat mai cap atur... Era *un dels meus*, doncs. Encomanem-lo a Déu. Pocs dies abans, la data negra del 25 octubre 1933 a Madrid, data que es destacarà en la història de les vagues i que hauria de fer tremolar els sociòlegs i els polítics mantenidors del *dret de vaga*, fou dia de collita abundant de sang obrera. Tres obrers foren morts assassinats perquè treballaven o perquè no eren adherits a la vaga; tres treballadors caigueren morts pel *delicte sindical* de treballar, morts a trets i a arma blanca pels *camarades* vaguistes. Això fa horror; això clama venjança al Venjador Etern, Déu, Jutge sobirà, de la mà de Qui cap criminal no serà escàpol. Com a conills foren caçats els obrers aquell vespre quan tornaven del treball, a diferents indrets de la capital, pels pistolers de la C. N. T., sindicat que havia decretat la vaga del ram de construcció en oposició a la U. G. T. que no volia secundar-la. La cacera d'"esquirols" es desenrotllà a set o vuit indrets a entrada de fosc, i els *caçadors* deixaren morts José Narbona Muñoz, José Fulqueira Ballán, i Fidel del Paso, i ferits una pila. El segon dels esmentats fou mort d'un cop de navalla en una discussió per haver protestat de la vaga. Encomanem-los a Déu, també. Ja ho veieu. Eren de la U. G. T., pertanyien per tant a la Segona Internacional. Aquella, l'organització obrera més nombrosa i fins ara la més poderosa d'Espanya, i aquesta l'organització obrera numèricament més important del món. I ni això els ha valgut, perquè no els ha lliurat d'ésser escomesos i tractats d'*esquirols*, de manera que tot obeint a l'organització llur s'han vist tractar i executar com si fossin realment enemics de la classe obrera i sentenciats a l'última pena. ¿Per què, doncs, s'ha de témer com a infamant el títol "esquirol", si ni el pertànyer a la U. G. T. espanyola ni a la Internacional d'Amsterdam no salva de la designació ni de la sentència?

Un o dos dies abans, s'havia donat a Madrid una conferència, públic i conferenciant catòlics, on es defensà el dret de vaga. Il·lustració terrible, aquella jornada cruel, a la lliçó de la vigília. Perquè jo no sé quants cadàvers d'obrers, quants cents o potser mils, de cadàvers obrers seran encara necessaris perquè els sociòlegs s'arribin a convèncer de la demèn-

(1) In memoriam, "La Veu de Catalunya", 2 nov. actual.

(2) v. el meu article *L'estil cristià i l'estil revolucionari*; CATALUNYA SOCIAL, n. 631, 16 setembre últim.

La renovació

És un símptoma que arreu es nota el de la reacció contra l'acció persecutòria dels governs precedents i contra el laïcisme. Hi ha qui vol explicar aquest fenomen per la volubilitat del poble espanyol, per la seva simpatia innata vers el perseguit. No crec que siguin la lleugeresa i la superficialitat els factors que condicionen la renovació actual. Són, al nostre entendre, els sentiments profundament religiosos del nostre poble que reaccionen contra el laïcisme i contra la injustícia.

Hi ha una sèrie de fets que proven l'existència d'aquest fenomen del nostre poble. A l'adveniment de la república hi hagué un abrandament general; s'havien de venjar les ofenses rebudes, calia expressar la joia per l'adveniment del triomf esperat. El moviment apassionat induïa el poble a cremar esglésies, a cometre tota mena d'actes sacrílegs; les inscripcions més obscenes podien aparèixer impunement en els edificis públics. Aquest estat passional no podia durar perquè era fill d'una impressió passatgera. El poble, fonament creient, religiosament mal educat, havia de reaccionar necessàriament contra el salvatisme i contra la persecució religiosa.

Els sacerdots avui poden anar pel carrer sense rebre insultts, ni en veure'ls es canta "La Marsellesa" o l'"Himne de Riego". Després de dos anys i mig de fanatisme antireligiós els obrers ja comencen de comprendre que el sacerdot no és un enemic seu. Ja no es dona el cas que una núvia comparegui a contreure matrimoni civil amb els rosaris i el devocionari a la mà, ni que un alcalde digui als que acaben d'unir-se civilment: "Déu us faci ben casats." El nombre de matrimonis civils és sumament reduït. I semblantment cal dir dels enterraments civils. El nombre d'aquests és insignificant; fins aquells que han estat els propulsors de la llei del matrimoni civil i de la secularització dels cementiris, en venir la mort d'un familiar, volen que sigui enterrat per l'Església.

Davant d'aquest panorama religiós-social la clerecia té una responsabilitat enorme en els moments actuals. Els catòlics neutres i indiferents d'Espanya van a la deriva. No tenen direcció ni orientació. Estan faltats de tota formació religiosa i social. En aquests moments de reacció cal treballar d'una manera assenyada i enèrgica. És precís que la clerecia, que té la missió de dirigir i de formar els catòlics, es desvetlli. Cal sentir inquietuds i cal fugir de la rutina.

El món modern ha parat arreu mirallets per a amarrar els esperits: el cinematògraf, els esports, la premsa il·lustrada són armes terribles de descristianització. El jovent d'avui, format en aquest ambient, no té interès per cap cosa seriosa: és sumament lleuger i impressionable. Cal educar seriosament la joventut i els nostres catòlics amb una formació sòlida. Precisa que la parròquia sigui un fogar de cultura on es desplegui una gran activitat. El servei del culte diví ha d'ésser digne i rodejat de tot l'esplendor que la Litúrgia reclama. L'homília del diumenge ha d'ésser atractiva, farcida de doctrina i exemplar. El poble ha de cantar durant la santa missa; ha de saber participar a les cerimònies del culte amb interès.

És deplorable el fet que els diumenges, a la tarda, les esglésies estiguin desertes. Cap home no participa a les funcions religioses de la capvesprada. Els catòlics creuen que en haver anat a una missa baixa ja han complert amb el seu deure. No viuen la parròquia, ni l'Església. Aquesta és la reunió dels fidels que professen la fe i llei de Jesucrist sota l'obediència del Papa. L'Església és el cos místic de Jesucrist i així com el serment no pot viure sense el cep, així el cristià desarticulat d'aquest cos místic que és l'Església, no pot viure. De fet la majoria dels cristians no s'alimenten pas de la saba de l'Església, perquè la vinya queda en molts indrets sense conrear o molt enherbada.

El contacte del catòlic amb la parròquia és molt reduït i deficient. Ni el feligrés coneix el rector, ni aquest els parroquians; la visita parroquial, l'acció social del rector sobre els diferents estaments, el sentit artístic per a dirigir les diferents organitzacions parroquials i fomentar el bon gust dels dirigents de la parròquia es pot dir que són en bona part desconeguts entre nosaltres.

I insisteixo sobre la necessitat d'una acció urgent i intensa en el camp parroquial perquè és inútil tota altra acció si no va precedida de l'acció parroquial. Els partits polítics poden exposar els programes que vulguin; oferir, si volen, una legislació social exemplar; el vaivé de les masses obreres i el conglomerat de la classe mitja sense fermesa de posició es poden acabar solament amb una acció assenyada i seriosa de la clerecia parroquial.

I l'educació social dels elements que integren la parròquia ha d'ésser ben fonamentada i moderna. Precisa que en tota parròquia el rector tingui les quatre agrupacions d'Acció Catòlica ben organitzades. No han d'ésser elements forasters els que vagin a organitzar a la parròquia; ha d'ésser el senyor rector el que ha d'articular les seves associacions amb les de caràcter general. És per això que voldríem veure en cada parròquia una associació d'homes; que aquestes associacions se subagrupessin en les grans parròquies segons els diferents estaments o professions amb conferència mensual i comunió per cada diferent associació. I voldríem veure totes aquestes associacions professionals articulades a l'ampla organització d'Acció Popular, com voldríem veure articulades les associacions femenines i de joventuts a les federacions corresponents.

I al costat de la vida parroquial organitzada és cosa fàcil treballar per la moralització dels esports i dels espectacles i es fa possible el sostenir una premsa catòlica.

Vivim uns temps en què els partits polítics ens fan la gràcia de caritat de voler-se dir catòlics, amb tot i tenir programes polítics que en molts punts estan renyits amb les ensenyances de l'Església. La premsa molt sovint vol portar l'etiqueta de la catolicitat i té de tot menys del sentir amb l'esperit de l'Església. És que molts polítics i molts periodistes no viuen l'Església ni senten la catolicitat.

En uns moments de renovació cal que la vida religiosa de la pagesia i del poblet triomfi damunt el cosmopolitisme de la ciutat; és precisa la parcel·lació màxima de la parròquia de ciutat per a ruralitzar-la, perquè la irradiació del temple arribi fins a l'últim recó de la parròquia.

A G.

Carnet setmanal

De cara a les eleccions. — Sembla que els elements afectes a la C. N. T. intensifiquen la seva campanya pro abstenció de l'emissió del vot. Ells, que no creuen en l'Estat, que volen la supressió de tot l'organisme polític, no volen tampoc que la gent voti... sense que aquestes afirmacions i campanyes siguin prou fortes per evitar que a darrera hora es doni el sufragi al qui més convingui, al qui més promeses faci als dirigents de les entitats o bé al qui millor preu n'ofereixi. No fóra la primera vegada!

Però el cert és que l'onada contrària a les eleccions va creixent com mai no havia crescut. Diuenge passat, mentre la plaça de braus Monumental s'emplenava de gent convocada per la F. A. I., els dependents de comerç al major es reunien en un altre gran local de Barcelona, i tots plegats deien mal de les eleccions, de l'Estat, dels partits polítics, de tot el constituït; i afirmaven que les eleccions no se celebrarien.

Quina eficàcia tindran aquelles afirmacions? No ho sabem del cert, però és ben significatiu que les vagues anunciades pel ram d'electricitat, pels empleats mercantils del comerç a l'engròs, pels de transports, etcètera, es vagin ajornant i allunyant. ¿No fa tot això sospitar que es reserven per als dies més apropiats al moment de les eleccions?

Perquè, fins ara, la campanya sindicalista no havia estat d'abstenció de votar. Però ara ja és quelcom més, s'avança fins a amenaçar amb no deixar votar, ni deixar celebrar les eleccions, desafiant així d'una manera palesa el Poder públic.

No ens fem massa il·lusions respecte a ço que pugui passar. Pensem que aquesta gent ha amenaçat altres vegades de la mateixa manera i en tots els tons. I que cal que la ciutadania venci totes aquelles amenaces i tots aquells escarçafalls repetits.

En tot això es tanca un quixotisme molt adient amb la gent que figura dins d'aquelles organitzacions. Però això no vol dir que amb un sentit ben despert de la ciutadania tot això pugui tenir la més mínima efectivitat. Que cada u compleixi amb el seu deure, mentre esperem el moment en què l'autoritat el compleixi també garantint el dret de tots i garantint el dret de sufragi, el principal dins una democràcia legalment constituïda com ha d'ésser la nostra.

D'Alcalà a Gibraltar. — Tot el país ha estat commogut per la fugida del milionari senyor Joan March, qui en una nit passà des de la presó d'Alcalà d'Henares a les terres angleses de Gibraltar, acompanyat per un oficial de presons i en circumstàncies veritablement pintoresques i que fins han distret

l'opinió pública durant dos dies, de tota preocupació electoral.

Què pensarem d'aquesta evasió? No creiem que hagi preocupat massa ningú, fora de les esferes polítiques i governamentals. No serem pas nosaltres comptats entre els qui defensen els qui salten per damunt de la llei. Però ¿és que no és saltar per damunt de les lleis de la justícia més elemental el tenir a un home tancat, empresonat i processat sense jutge a qui subordinar-se, sense autoritat judicial davant de la qual recórrer contra tota extralimitació del poder, com passava al famós home de negocis evadit d'Alcalà?

Justícia per a tots, sí. Però justícia especialment, i el més ràpida possible, per aquells qui estan subjectes al seu imperi i que tenen la seva persona, els seus béns i la seva fama en entredit sots els tribunals de justícia. I quan això manca ¿quina actitud no es justifica?

A més, en l'afer March es tanquen moltes coses obscures, entre les quals no és la menys interessant el paper que certs homes del socialisme hi podien jugar a conseqüència de no haver volgut el milionari balear accedir a certes pretensions seves durant el període prerevolucionari. I tot això caldrà que ara, amb les declaracions del propi March, s'esclareixi d'una vegada. Així sortirem de dubtes i veurem el que hi ha en el fons de tot aquest afer ple de tenebres, que tant d'interès ha despertat en l'opinió pública.

Per de prompte, el senyor Prieto, quan va saber la nova de l'evasió, es va trobar indisposat i no pogué donar un míting que es proposava donar en certa ciutat andalusa. ¿Què hi ha en el fons de tot això? ¿No és possible que l'acusat d'ara es converteixi en acusador el dia de demà?

Les despulles de Blasco Ibáñez. — Per fi, vençudes certes resistències, les despulles del novel·lista valencià han pogut ésser traslladades a la seva terra nadiua. ¿Quina cosa impedia que ho fossin en períodes anteriors, en què el trasllat hauria pogut ésser encara més apoteòsic?

Potser una gran Creu col·locada constantment damunt d'aquelles despulles, a Menton, explicaria a bastament tot el misteri que ací s'ha tancat. Potser aquella Creu allunyava tots els qui volien convertir aquell acte del trasllat en una cerimònia política més. Per fi, sembla que tot ha estat aplanat. ¡Però consti bé que la Creu fou el darrer sopluig de l'escriptor valencià, encara que ací s'hagi volgut ocultar aquest fet que per a nosaltres i per a molts d'altres té tant de consolador!

JA SOU SUBSCRIPTORS DE
CATALUNYA SOCIAL?

ACCIONS A TERMINI
Informació • Compra-Venda

Per escrit o personalment
De 9 a 11 matí i de 5 a 7 tarda

L. GOMIS Corredor de Canvi i
Borsa - Fontanella, 15

Moviment catòlic

Ciutat del Vaticà: Missió de l'art cristià. — L'*Os-servatore Romano* del 15 del passat mes d'octubre, en donar compte d'una audiència concedida pel Papa a uns 200 sacerdots que havien pres part a la Setmana de l'Art cristià, subratlla les paraules del Papa Pius XI sobre la missió elevada de l'art cristià: L'art en general ha de servir per al perfeccionament de la vida humana; a més, l'art religiós i cristià té encara una altra missió: ha d'estar al servei de la vida sobrenatural, ha d'ésser un lligam entre Déu i les ànimes, entre Déu i l'Església, entre aquesta i els fidels. Perquè l'objectiu principal de l'art cristià és l'"univers sobrenatural". Aquest art serà més il·luminat i més bell en quant representarà d'una manera més clara i més admirable la bellesa del món sobrenatural. Digué després el Papa que en l'art succeeix una cosa semblant a la filosofia. Són masses els que volen ésser originals en el filosofar, tants que molt sovint es pot dir que hi ha tants sistemes filosòfics com individus que filsofen. Amb tot, la vertadera filosofia, la *filosofia perennis* és la de la intel·ligència sana. Cosa semblant succeeix en l'art; al capdavant l'art perdurable és l'art lligat amb la tradició, per més que sovint compareguin en l'art amaneraments, singularitats, extravagàncies que fan preguntar si aquest està en el seu centre.

Alemanya: L'Acció Catòlica. — En aquest país de vida catòlica tan intensa l'Acció Catòlica no s'havia organitzat fins ara. Darrerament, sota la presidència del cardenal Schulte, de Colònia, i amb assistència de representants de sis províncies eclesiàstiques, va tenir lloc la constitució del Comitè central d'Acció Catòlica i la fundació d'una oficina central. Els membres d'aquest Comitè seran nomenats per l'episcopat, inclús el president, que serà un seglar. El Consiliari general serà el mateix Cardenal Schulte i les oficines quedaran establertes a la Casa de Sant Canisi de Düsseldorf. D'allí eixiran les ordres als comitès diocesans i parroquials. L'Acció Catòlica de cada diòcesi està confiada a la direcció del bisbe. Per la direcció dels quatre estaments o columnes de l'Acció Catòlica: joves, noies, homes i dones es nomenaran seglars i consiliaris. Formen part d'aquests quatre estaments o columnes tots els catòlics practicants i convençuts de la parròquia i que volen viure la vida parroquial, tant si formen part com no d'associacions catòliques. Tota tendència política o actuació política està totalment prohibida.

Aquesta organització senzilla i clara de l'Acció Catòlica evita les discussions i posa les coses al seu lloc.

Dintre la parròquia, i no al marge de la parròquia, totes les associacions han d'actuar conjuntament en l'estament corresponent per a desplegar i fer fecunda la gran obra de l'Acció Catòlica.

Austria: Treball de renovació eclesiàstica. — El Cardenal Innitzer, arquebisbe de Viena, acaba de fundar una central de l'Acció Catòlica, independent de totes les associacions i organitzacions catòliques i li ha imposat la missió de desplegar amb totes les forces la vida de les parròquies. El Cardenal, en una conferència donada a la clerecia, assenyala les línies generals d'aquest treball de renovació eclesiàstica. El gran record que s'ha de conservar de l'admirable assemblea catòlica ha d'ésser de fomentar la vida catòlica col·lectiva. La col·lectivitat que més reclama aquest interès i on més fructifica és la parròquia. Aquesta, aixecada prop l'altar on s'acompleixen tots els sagrats ministeris eclesiàstics, expandida per l'acció conjunta del sacerdot i dels parroquians generosos, ha de devenir la família parroquial on creixi el vertader amor fraternal, on cada catòlic creient trobi la pàtria i aquell home que el cerca hi trobi el repòs i el consol. La cèl·lula de la parròquia ha d'ésser la clerecia parroquial. El rector ha de tractar en les conferències parroquials conjuntament amb la clerecia de la parròquia de tots els projectes que s'encaminin a intensificar i vivificar la vida parroquial i ha de controlar la llur realització. A la parròquia cada mes hi ha d'haver conferències en cada decanat o arxiprestat. En les parròquies en les quals hi ha convents i comunitats aquests han d'ésser incorporats a la vida parroquial i convertits en organismes vivents de la parròquia. El desplegament de la parròquia no es comprèn sense el concurs actiu dels seglars. La participació dels seglars en l'apostolat, sota la direcció de la jerarquia és el concepte que ha donat el Papa de l'Acció Catòlica. Cal que s'organitzin comitès parroquials en cada parròquia; el mateix s'ha de dir de l'organització de la joventut sota la direcció del rector o del seu representant. Cal fomentar la formació sòlida de la joventut per mitjà de cercles litúrgics, vetllades bíbliques i conferències sobre la Religió i la vida. La família ha d'ésser objecte d'especial preocupació. La família cristiana és la cèl·lula de la família parroquial, la més important de totes les col·lectivitats perquè, com l'Església, és d'origen diví.

Demés, per tal de desplegar la vida parroquial, una vegada al mes se celebrarà una missa litúrgica en totes les parròquies i en totes les esglésies dels convents, segons l'exemple de la missa celebrada en l'avinentsa de l'assemblea catòlica, i en les grans parròquies de la ciutat s'introduirà el cant del poble durant la missa.

CAMISERIA - CORBATERIA - MITGERIA - GÈNERES DE PUNT

MAS i ROCA
CAMISERS

CASES ESPECIALITZADES PER A LA MIDA

24, Portaferrixa, 26 - Telèf. 17642 - BARCELONA - 16, Fontanella, 16 - Telèf. 12211

El notariat català

En matèria notarial l'Estatut de Catalunya concedeix a la Generalitat la facultat executiva de les lleis que vagi dictant el Poder Central. I fou tan inhàbil la tasca de la Comissió Mixta encarregada del traspàs de serveis a la Generalitat, que en aquesta matèria es resignà a deixar passar com a llei no menys que el Reglament Notarial vigent, ço que suposa admetre totes les disposicions administratives modificadores d'aquest. És a dir, que l'amplària de què podia gaudir Catalunya en matèria notarial, basant-se només en la llei Notarial de 8 de maig de 1862, va ésser restringida, enormement restringida, amb l'admissió del Reglament vigent (que no és llei, és clar) i, per tant, interpretant l'Estatut contra tot interès de Catalunya i fins contra el seu mateix text literal en dir que únicament la facultat de fer lleis reguladores del Notariat fóra ço que restaria al Poder de l'Estat.

Però encara hi ha més; aprovat un Reglament Notarial per a Catalunya — Reglament restringit i vergonyós — ha concorregut tan poc la traça en els seus autors, que no han cregut no tenir altra feina que copiar les disposicions del Reglament Notarial espanyol, adaptant-lo de mala manera a les noves necessitats. Qui, fins i tot sense conèixer la matèria, porti a cap un coteig entre el Reglament Notarial espanyol i el donat per la Generalitat en 7 d'agost de l'any present, veurà de seguida que ni una lleugèrissima idea del Notariat català ha presidit a la seva confecció. I així, el Reglament nostre resulta una còpia simiesca del general a Espanya. I per aquest viatge...

Però encara hi ha coses més greus. És requisit per a entrar en el Notariat de Catalunya, conèixer el Dret civil català i la nostra llengua. I en aquest punt s'ha volgut extremar tant aquest requisit — extremisme que, dissortadament, va restar absent en el moment del traspàs del servei a Catalunya — que fins en els concursos entre Notaris residents a Catalunya s'ha exigint un examen de Dret català i de llengua catalana.

No trobaríem malament aquesta exigència per als

Notaris vinents de fora del territori de Catalunya. Però entrè els que resideixen a la nostra terra ¿no resulta ridícula aquesta exigència que, almenys, fa suposar que els Notaris fins avui residents a casa nostra no coneixien el dret català i, per tant, restaven incapacitats per a l'exercici de la seva carrera?

I com que l'exigència d'aquest examen de dret i llengua no conté excepcions, ara resultarà que per a concursar Notaries, els Notaris que, tal vegada, portin vint o trenta anys d'exercici a Catalunya, han de sofrir el mateix examen, com si fins al present no haguessin aplicat el dret civil català.

¿És lògic que un Notari amb anys de residència a casa nostra hagi ara de sotmetre's a un examen de capacitat professional, cosa que fa sospitar que fins ara no l'ha tinguda? I aquell que en aquest examen no sigui aprovat i continuï exercint de Notari, ¿en quina situació resta de cara als seus clients i al públic en general? Creiem necessaris aquests requisits respecte als Notaris forans; però el sentit comú exigeix exceptuar-ne els ja residents i en exercici a casa nostra. D'altra manera, si els segons no són aprovats en l'exercici de Dret civil ¿amb quin decor poden seguir exercint la seva carrera? I fer un exercici memorístic, d'oposicions, a edat un xic avançada és quelcom entjós i difícil...

En canvi, les mutacions racials que hom podia esperar, retornant al Notariat aquella consideració de conseller de les famílies, de tècnic del dret, i allunyant d'ell el regust burocràtic que li han donat les disposicions últimes del Poder Central, ni han vingut ni s'endevinen com a possibles per cap cantó mentre la Generalitat visqui sota el signe de l'Esquerra, que tant vol dir com sota el signe de totes les incompetències.

Quina llàstima d'Estatut en mans d'aquesta gent! Ni el Notariat ni cap de les nostres institucions han de sortir envigorits de la nova etapa política en què es desenvolupa Catalunya. ¡I tantes coses que haurien estat possibles dins el marge de facultats del propi Estatut! Només cal recordar les que va portar a cap l'antiga Mancomunitat, de seny ben català, sota un Decret migrat que la deixava sense atribucions ni recursos econòmics. Però hi havia un esperit...

SI VOLEU FER-VOS EXAMINAR LA VISTA PER UN METGE OCULISTA ESPECIALITZAT, EN LA MILLOR INSTAL·LACIO D'EUROPA, ACUDIU A L'INSTITUT MEDIC OCULISTA COTTET

AV. PORTAL DE L'ÀNGEL, 40 - BARCELONA

BIOSER FORTIFICA

La Universitat autònoma de Barcelona i el Patronat Universitari

PER TOMÀS CARRERAS ARTAU, Catedràtic de la Universitat

III

Envers la reforma de l'Estatut Universitari

No sé si algú qualificarà de massa severos els anteriors judicis. En tot cas estan caldejats per aquella noble passió universitària, neta de tota intenció política, que ens decidí a barrejar la nostra modesta signatura amb la de gairebé tots els vocals que componen el Patronat Universitari, en moments en què perillava la independència espiritual de la Universitat. El mateix amor que sentim per la nostra Universitat ens priva d'ésser derrotistes. Per això i malgrat la nostra disparitat de criteri, voldríem que el Patronat estigués assistit de tota l'opinió universitària de Catalunya, sobretot en els primers passos, que seran els més difícils. Però el Patronat, per la seva banda, ha de fer tots els possibles per guanyar-se aquesta confiança.

Allò primer que gosàrem a demanar al Patronat és un religiós respecte al nostre esperit autènticament universitari. Aquest respecte hauria de començar per l'edifici universitari — de severa grandesa arquitectònica, obra d'un dels nostres primers arquitectes de la segona meitat de la darrera centúria — i estendre's fins a aquelles obres i institucions nascudes i desenvolupades originalment, a desgrat de totes les traves d'un centralisme absorbent i anorreador.

Entre aquestes institucions destaca la Junta de Beques i el Règim becarí per ella creat, que funcionen des de l'any 1916. Ambdós nasqueren per a subsanar "una injustícia irritant... que l'ensenyança universitària sigui encara un privilegi dels rics i del lloc. Però la història de la Junta de Beques està lligada íntimament amb tot el nostre ressorgiment universitari. Aquesta Junta féu el miracle de reconciliar la Universitat oficial, aleshores menyspreada de tothom, amb la Mancomunitat de Catalunya i els altres organismes públics catalans; i conquerida per ella, des del primer moment, la confiança de les corporacions i dels particulars, als quals ha associat constantment a la seva obra, va inaugurar el període de les fundacions universitàries, i ha aplanat el camí de la Universitat social.

Caldria donar la màxima flexibilitat a l'Estatut aprovat, i que el Patronat en les decisions de caràcter essencialment universitari, és a dir, les no purament administratives o econòmiques, s'atengués sempre i estrictament als acords previs de les Juntes de Facultat i de la Junta Universitària.

És una qüestió de decor universitari donar per in-existent l'article 27 de l'Estatut, el qual exigeix que la petició per a reunir el Claustre general l'hagi de fer la tercera part dels seus components. El Rector i el Patronat han d'ésser sensibles a tot moviment de l'opinió universitària. Si la seva gestió és honesta, res no hauran de témer del Claustre.

Els nous plans d'estudis, formulats amb presses inversemblants, han d'ésser considerats com a provisionals.

Cal evitar de bell antuvi que la provisió de càtedres, les agregacions i l'encàrrec de cursos i ensenyaments no degeneri en una orgia universitària. No n'hi ha prou de reclutar les persones *competents*; és precis que a la Universitat hi entrin els *més* aptes. La cultura no és res — i fins pot esdevenir un instrument perillós, posada a mans d'intellectuals des-aprensius, — si no està totalment informada per un esperit de justícia. Cal donar a cadascú el que es mereix. Per això, en la selecció del professorat, és necessària la lliure concurrència i el contrast de mèrits i capacitats. Cal mantenir, en principi, la necessitat de l'oposició per a arribar a la possessió definitiva d'una càtedra: una oposició racional — puntualitzem-ho bé, — sense trucs ni improvisacions, i que tingui per objecte palesar la doble capacitat científica i pedagògica del candidat.

El Patronat hauria d'explicar periòdicament la seva gestió i donar compte minuciós i justificat de la inversió feta dels cabals i de les oscil·lacions i darrera situació del patrimoni universitari. El Patronat obtindria ràpidament la confiança pública si de bon començament fes que actués una comissió censora, composta d'elements universitaris i de representants de les corporacions científiques de Catalunya. No hauria de negar-se a donar explicacions, quan el que les sol·liciti sigui algun professor o representant escolar que formi part d'una Junta de Facultat, de la Junta Universitària, del Claustre General o del Claustre Extraordinari.

En darrer terme, tractant-se d'un organisme que deu la seva existència legar a un acord dels Governos de la República i de la Generalitat basat en preceptes constitucionals, l'actuació del Patronat Universitari està sotmesa tostemps a la doble fiscalització del Parlament espanyol i del Parlament català.

Tot això que deixem esmentat és factible dintre l'aplicació normal de l'Estatut universitari.

Però a més, el Patronat *motu proprio*, hauria de començar a preparar la reforma de l'Estatut, i fins provocar-la — sense esperar les investides de l'opinió universitària difusa, més potent del que hom creu —, seguint els tràmits de l'article 6.è del Decret de l'1 de juny de 1933 en relació amb l'article 11, incís b, del mateix Estatut vigent. La reforma ha de tenir per objecte donar a la Universitat l'avinentesa de constituir-se autònomament, concordant així el fet amb el dret establert i amb la mateixa denominació legal d'"Universitat Autònoma de Barcelona".

Un punt important és la reforma del propi Patronat. Cal deixar íntegrament al Govern de la República la manera de nomenar i mantenir en el càrrec els cinc vocals que d'ell depenen. Però els cinc vocals designats per la Generalitat haurien d'ésser al-

hora representants de la Universitat. Per això crec del cas insistir en la triple petició que vaig formular en moment oportú, això és: 1.ª, que els cinc vocals de la Generalitat fossin proposats per la Universitat o les Facultats; 2.ª, que entre els designats n'hi hagués algun de llengua no catalana; 3.ª, que cap Facultat quedés sense representant. Perquè actualment es dona el cas insòlit que en el Patronat, comtant-hi el Rector, hi ha cinc vocals pertanyents a la Facultat de Filosofia i Lletres i cap de la Facultat de Farmàcia. A més, l'exercici del càrrec hauria d'ésser per temps limitat.

Resumint, diríem que la reforma estatutària ha de consistir a passar a l'actual Universitat, de tipus feixista, a la Universitat veritablement autònoma.

IV

*La Universitat autònoma i les fundacions
Universitàries*

La Universitat feixista, organitzada autocràticament, és incompatible amb la Universitat social, formada des de baix, nodrida en bona part amb les fundacions particulars. La Universitat autònoma és el camí més fressat per arribar a la Universitat social, que és el tipus d'Universitat que s'avé millor amb l'esperit de llibertat de Catalunya i amb la possibilitat dels seus mitjans econòmics en l'esdevenidor.

Sobre aquest punt importantíssim — respecte del qual voldria recaptar la màxima atenció dels nostres universitaris i dels nostres polítics — sigui'm permès de transcriure les següents reflexions, fetes mesos enrera, molt abans d'ésser promulgat el Decret de l'1 de juny del 1933:

"La Universitat — deia — representa el cim i el coronament de tota una cultura. Cultura mancada d'òrgan unificatiu i rector de totes les seves parts, és una cultura o imperfecta o que no ha arribat al seu desenvolupament total. Hi ha un fet que crec que ha de preocupar profundament ací a Catalunya, un fet que convé que no el mirem amb massa indiferència: no certament amb ulls de contrarietat, sinó més aviat estimulats per una noble competència. Em refereixo a l'obra de la *Ciutat Universitària*, que amb tant de braó i amb tant d'entusiasme propulsa la Universitat de Madrid. Tots sabem els milions que hom aboca per a la construcció d'aquesta *Ciutat Universitària*, acudint a tota mena de recursos, no sempre locals, sinó de vegades nacionals: la Rifa de Madrid, aportacions amb caràcter col·lectiu del professorat, retallant part del nostre sou, etc.

"Doncs bé: o jo m'equivoco molt, o un dels resul-

tats més importants que produirà la implantació de la Universitat autònoma a Catalunya serà que el problema universitari a Espanya s'anirà simplificant enormement. Al meu judici, a Espanya s'aniran formant dues grans Universitats: la Universitat de Madrid i la Universitat de Catalunya. I és precis dir que si, dintre d'aquella noble competència de cultures a què abans m'he referit, nosaltres ens hem de confiar exclusivament dels cabals econòmics de la Generalitat, haurem perdut el plet dues vegades, econòmicament i moralment. És solament la fundació, és a dir, la creença que cada ciutadà ha de col·laborar a l'obra de bastir la Universitat nostra, que ajudarà a descarregar el pressupost de la Generalitat, i contribuirà sobretot a crear la consciència de què Catalunya tindrà no la Universitat que vulguin els intel·lectuals o decreti la Generalitat, sinó la que vulgui la mateixa massa ciutadana que haurà contribuït a aixecar-la en aquesta forma."

COL·LEGIALS

El més extens assortit
en Impermeables,
Capes, Trinxeres,
Abrics cautxutats estampats

CASA ROSICH

CASA FUNDADA L'ANY 1850

Ronda de Sant Pere, 7 :: Tapineria, 33
Avinguda Porta de l'Àngel, 25

FARMÀCIA I CENTRE D'ESPECÍFICS

Laietana, 50
Telèfon 14729

L. VILAR

Laietana, 50
Telèfon 14729

SERVEI FARMACÈUTIC PERMANENT DIA I NIT

LABORATORI MITRO-BIOQUÍMIC ESPECIALITZAT EN ANÀLISIS CLÍNIC

Recordi sempre els seglents productes de fama mundial:

CEREBRINO MANDRI. Contra tota mena de dolors. **TABLETAS GABA.** Curen la tos i catarros; indispensable als fumadors. **CALLICIDA LADIVONSIN.** Contra ulla de poll i dureses. **BALSAM C. DE KONING TILLY.** Gran depuratiu de la sang i ronyons. **AIGUA DEL CARME BIHEL.** Insustituïble contra mareig, vòmit; preventiu del tifus. **BALSAM BIEL.** Cura cremades de sol i irritació de la pell. **PRODUCTES VERKOS.** Pasta antiflogística, Esparadrap, Aigua oxigenada.

rent espiritual de la fe que ens llegaren els nostres avantpassats; en un mot, extirpar aquell tel de sectarisme que cobreix els veritables sentiments de l'ànima popular, adormida avui, i demostrar que no han estat debades vint segles de Cristianisme damunt la Humanitat redimida per la sang vessada en el Calvari.

Cal, doncs, començar per ací tota empresa sòlida i positiva d'apostolat: la formació individual, la renovació de les consciències. I aquesta és, precisament, la missió excelsa i sublim que ve a portar a cap l'Acció Catòlica.

Sense aquesta tasca, tot triomf polític seria una cosa exígua, insegura i aparent. Ens fariem la il·lusió d'haver-ho reconquistat tot per la bona causa, i en realitat tot seguiria igual que abans... els homes amb les seves tares, amb les seves passions, amb les seves desordenades concupiscències, reproduirien sense no trigar gaire les antigues errors, ressorgirien els vells abusos i anirien incubant una revolució mil voltes més terrible potser que la que patim ara. Si no restaurem primer l'ordre moral no haurem fet res o gairebé res. Ens tornarà a passar com abans, quan creïem beatíficament que tot Espanya era catòlica, perquè així estava escrit en la Constitució, i no ens donàvem compte que el poble anava separant-se més i més de Déu, seduït per falsos profetes, qui, aprofitant-se de les injustícies de molts que eren indignes d'anomenar-se cristians, li imbuïren la calúmnia satà-

nica segons la qual la Religió era l'autora d'aquestes injustícies i mirava amb indiferència la dissort dels proletaris, atenta només a silenciar els seus clams i a endormir les seves ànsies de millorament amb promeses enervadores del Més Enllà.

D'aquesta ficció tan de temps sostinguda han derivat les catàstrofes presents. Si es reproduís, no dubtem que les seves conseqüències serien molt més terribles encara. Llancem-nos, doncs, amb cor obert al poble, al poble nostre, al poble nostre, tradicional, honrat, cristià, el qual enganyat i traït vilment pels seus "meneurs", ha pogut ésser mostrat amb una apariència de sectari. Prediquem-li la bona nova de la doctrina Evangèlica. Militem en les obres d'Acció Catòlica, apostolat seglar sota la direcció jeràrquica, i enroleu en els seus rengles tots els nostres estaments socials. Llavors haurem assegurat sobre fonaments incommovibles el benestar col·lectiu i el triomf definitiu d'una política cristiana.

D'on resultarà que l'Acció Catòlica que té per finalitat de retornar les ànimes al Crist, haurà fet, indirectament, aquest gran servei a la política sana i noble. Perquè, si bé és cert que, com ha repetit inlassablement Pius XI, l'Acció Catòlica està "per damunt i enfora de tots els partits polítics" sense que amb cap d'ells pugui confondre's, no ho és menys que la seva influència en la vida col·lectiva, en quant forma ciutadans integerrims i exemplaríssims i els dona clara noció dels seus deures socials, és prepotent i decisiva.

Ciudadà catòlic:

Examina, amb cura, les llistes del Cens electoral i observa si el teu nom hi figura degudament, amb els altres de la teva família.

Informa els teus parents, amics i coneguts, de les dades que els interessin, derivades del Cens electoral.

Procura que ningú d'ells no voti candidatura esquerrana

Cerca els mitjans que trobis a la teva mà per tal que totes les fraccions i partits de dreta vagin units a les eleccions, segons l'exemple de l'esquerra.

Grageas FIVE contra el mareig

VAIXELL • TREN • AUTO • AVIÓ

VENDA EN FARMÀCIES

Preparació i venda: Laboratori Ciurana - Escudellers, 61

FOMENT DE PIETAT

Nova sèrie de llibres

BONS COSTUMS CATALANS

Originals de M. B.

Lectura amena, cristianitzadora.
Interès novel·listic. - Educació pairal.
Artística presentació.

- Vol. I. **La Castanyada.** Il·lustracions de J. Vinyals.
Vol. II. **La fira de Santa Llúcia.** Il·lustracions de J. Vinyals.
Vol. III. **Nadal.** Il·lustracions d'A. Utrillo.
Vol. IV. **Els Reis.** Il·lustracions d'A. Utrillo.
Vol. V. **Els tres tombs.** Il·lustracions de J. Vinyals.
Vol. VI. **El dijous gras.**

Preu de cada volum:
2,50 pessetes

FOMENT DE PIETAT

CALENDARI-BLOC**1934**

Acudits

Bonhumor

Història

Litúrgia

Curiositats

Anècdotes

Folklore

Santoral català

Exemplar: **0'55** ptes.

FOMENT DE PIETAT

Biblioteca popular de Teatre catòlic

L'alegria de fer bé

Comèdia en tres actes de
CLOVIS EIMERIC

Obra premiada en el concurs de
l'Ateneu de Sant Lluís Gonçaga,
de Sant Andreu de Palomar.

Preu: 2,50 ptes.

O B R A N O V A

FOMENT DE PIETAT

La construcció dels pessebres

per

Josep M.ª Puig i Roig

Pròleg de

Mn. Joaquim Masdexart, Prev.

Dibuixos de

Josep Bonet i del Rio

Preu: 3'50 pessetes

CONSELL DE BON GERMÀ

Germà: no juguis a la Loteria; la millor rifa és l'estalvi. Però si un dia tens aquesta feblesa prova-ho a l'Estanc i Loteria del carrer de "Fernando", núm. 32 (ara Fivaller) i qui sap... Trobaràs també tabacs, segells, timbres de totes classes i preus — No et descuidis del bitllet de Nadal.

Acadèmia Febrer

Passeig de Gràcia, 73 (xamfrà Mallorca)

Facilitem estadístiques i comprovants dels superiors resultats obtinguts per els nostres alumnes

ENGINYERS, AUXILIARS I TÈCNICS INDUSTRIALS

Especial per a l'ingrés en

l'Escola d'Enginyers Industrials

Demaneu reglaments al Director D. JOSEP M.ª FERRER, Enginyer Industria

PENSIÓ CAMPI

Habitacions exteriors. Aigua corrent. Cambres de bany i dutxa. - Pensions - Servei a coberts.

Casa recomanada per als Rvds. Senyors Sacerdots, persones i famílies catòliques

Carrer Canuda, número 4, principal (junt a la Rambla)
Telèfon 22931 BARCELONA

CINEMA SONOR

Sessions de caràcter familiar organitzades per la Federació de Joves Cristians de Catalunya

Diumenge, dia 12, tarda, a tres quarts de quatre i a les sis

Sang jove, per Sally Eilers i Stencer Tracy.

Canuda, 31 SALA MOZART

ATENES A. G. — Escorial, 135-147. — Tel. 73372. — Barcelona

RUBI

35

(Barcelona)

"ENDAVANT"

FRANQUEO
CONCERTADO

CATALUNYA SOCIAL
Durán i Bas, 11
BARCELONA